

Виходить у Львові
що для (хрім неділь) і
т. к. від. субот) о 5-й
годині по полуночі.

РЕДАКЦІЯ:
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають та
чиши франковані.

РУКОПИСИ
звертаються лише на
справе жадане і за зво-
женем оплати поштової.

РЕКЛАМАЦІЇ
запечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Вісти політичні.

До ситуації. — З палати послів. — Криза на Угорщині. — Конституційна борба в Англії. — З німецького парламенту.

Загальна ситуація помимо того, що дозвела до першого читання бюджету, єсть тепер супротив послідних постанов Унії прощеної, не представляє ся вовсім так користно, якби могло видавати ся. Противно в посолських кругах уважають її критичною. Іменно робить її такою становище Німців. Славянська Унія пристала на відликувані наглядчики внесень лише в надії, що між другим а третім читанням буджетової провізорії прийде до реконструкції кабінету, а тимчасом Німці не гадають на то згодити ся і жадають, аби Унія вдоволила ся надію, що по принятію провізорії у всіх трьох читаннях можуть розпочати ся переговори над реконструкцією. В справі тієї спірної точки відбувалися вчера численні конференції головною з президією польського Кола, однако ті конференції не видали ніякого успіху. Рішення ситуації мусить наступити вже в короткім часі вже в того взгляду, що коло половини грудня

будуть скликані красні сойми на короткі сесії в цілі ухвалення красивих бюджетів.

„Zeit“ каже, що Німці можуть згодитися на реконструкцію кабінету, але тільки під умовами, щоби до всяких національних справ настало перемир'я і ніякої зміни в тій напрямі, навіть коли би ішло о справи персональні, не роблено без згоди ради міністрів, аби кабінет, який прийде на місце теперішнього, був по-запарламентарний, так аби на міністрів не було надто великого натиску зі сторони послів і аби опозиція обіцяла, що в найкоротшій часі представить і постарається перевести програму праці в парламенті.

В дальшім ході нарад вчерашнього засідання палати послів приступлено до голосування над внесенням п. Каліни в справі шкіл меншин. Внесене відхилено.

Президент палати заявив, що відхилено 8 наглядчики внесень і що полічилося ще два, Хода і Лисого. Розпочалися зараз наради над внесенням Лисого в справі протических демонстрацій в Яблінці. По дискусії наглядчість внесення відхилено і засідання закрито. Слідує відхід.

В угорській кризі, як доносять віденські часописи, настало знов погіршення. Послідна авансіонція Векерльного у цісаря не прийшла, а відмінні угорські жадання. Векерль хотів відхід.

шував сто п'ятьдесят марок; він не находив одночасне можливим чекати „ні одного дня“ і домагався продажі хуторів, тому, що движимості у Петру не було.

Довго просив і слиз Петру торговельника, але той відповідав, що сам в потребі та домагався виплати усього довгу. Коли ж Петру не міг перекинутися в гроши; не він також ані жінки йі дітей. Прийшлося вкіци віддати хуторі.

Одній близнюк помер. Родичі уважали се за щасте, тому, що в них полічилося тепер лише осьміро дітей, а в лікарів прийшлося виходити під голе небо. Розумівся, що гірко було ім покидати хату, будовану власними руками, та поля управлювані серед пустизів з величезними трудами десятки літ. Та не було що робити.

Покидаючи хату, не мала родина означеної плани, куди повернути ся, тому поборила в сторону города. В Маркула настіклала ся она на купу людей, що також справилися до Олонецької губернії шукати роботи та хліба. Провідник муніципалітета Михаїл Пааво був старим знакомим Петру. Родина працювала ся також до неї.

— Мого сина нашли на початку зими мертвого коло одного подвір'я при Раутавара — розповідав Пааво. — Хлопчина лежав зі скрутлем сіна в роті. Коли пріїхав ленсман і доктор, я пояснила им, що дитина вмерла від голоду. Але пані сказали, що то не трафляє ся. Они порівали бідного покійника як удушеної і не хотіли вірити в голодову смерть, доки не нашли

їхати до Будапешту, але цісар жадав, аби лишився ся. Нині має відбути ся друга авансіонця.

— Вчера орган Кошута „Будапешт“ заявив рішучо в статі, що мали вид маніфесту, що сторонництво Кошута переходить до опозиції і займе становище унії персональної. — „Pester Lloyd“ каже, що міністри належачі до сторонництва 1867 р. рішилися, коли їх цісар не звільнив від обовязків, не побрати рекрутів і не пересилати квот до спільній каси державної. — Угорське бюро кореспонденційне доконується, що неправдива вість, немов би президент сойму Галь наміряв скликати в найближчих дніях засідане сойму.

В Льондоні відбула ся вчера рада міністрів під проводом короля. Відтак на засіданні палати послів заявив президент міністрів Аскіт, що порадив королеві як найскорше розвізнати парламенту і король ту раду приймати. Коли по виборах теперішнє правительство останеться ся, то першою його річчю буде завести всі заповіджені в буджеті податки. Палата приймала заяву Аскіта оплесками.

Ві второк вібрає ся німецький парламент. Отворив наради цісар Вільгельм престольник промовою, згадав про державні фінанси і нові податкові закони та заповів ряд нових законів. І. и. проект нової картої процедури, закон про посередництво в праці і т. д., сконстатував

вого череві одну осоку. Тоді то прийшло мені до голови вийти зі всім, доки, ще ми всі не перемерли з голоду, або же війшли в розуму. По дорозі пристали до нас інші. Коли ж ви підійдете з нами, ми перегодуємо вас; ми набрали достатні запасів, стаже для всіх,

рано рушили разом в дальшу дорогу. Всі були в лахах, а йшли гусаком, звертаючись все в сторону сходячого сонця. Ранок був морозний, але яскій та тихий. З хуторів виходили голодні, озлоблені собаки, уїдали в людості на обірванців, потім сідали на сніг і проводжали їх протяжним вітем.

В лісі стало тихше. Дерева покріті інсем були обсипані ріжноцвітними узорами. Щи, що тріщали від сильного морозу, витали виселенці їхні вистрілами. Виселенці йшли мовччи, затоплені в своїх думах. Тишину порушували лише скрип саний, на яких везено найслабших зміж виселенців, ріжкі кроки, та час від часу плач найменшої дитини Петру.

Коло сільця Кекі нарушило знов витя собак спокій, що тягли ся за подорожніми цілі верстами. За те далішее почалась пустиня — безконечні ліси хребта Маасельки. Тут виселенці, яких разило по селах витя собак, почували себе лішче. Тут було спокійніше. З висінніх місць дороги, скількою оком давало ся сягнути, видно будо лише ліси; ними вкривалися звочі хребта і його відног. На полуночі підносилася високо голову вузька хмар гора Керо і темніли шпильчасті верхи Іонкувара. На перед

Голодний ліс.

З фінського — Юхо Районена.

(Конець).

Лічебні прикмети соломянного хліба вскорі підтвердилися. Як лише почали хорі діставати соломянний хліб місто дерев'яного, стало ім лішче і почали поправляти ся. А се було тим виправліше, що по мінших седах мерли люди від того ж голодового тифу як мухи і кожедої медії відправлялися десятки павана із по-кінників.

До Павлового дня всі були в родині Петру на ногах. Не всім однаке ставало одягнено, тому ті, що не мали чии приодіти ся, сиділи дома; інші волочили ся по волості, збиралі милостиню та продавали дрібні ручні дерев'яні вироби свого батька. Аня і Петру починали мавіть справді надії ся діжати до нових життів.

Та от Аня розвіяла ся близнюкам. Нужда збільшила ся. Коли надто Петру повіз близнюків хрестити і зайдов у семі до знакомого торговельника, дізнатав ся, що его хутір визначений дорогою публичної ліцитації на продаж. Петру давно вже був винен щось свому сусідови Корнеля-Хейкі. Тепер він голодував також, тому продав свою претенсію торговельникові за пуд муки. Торговельник був богатий чоловік, а довг Петру не перевис-

користний розвиток заморських посольств і вважали, що правительство внесе проект про продовження на 2 роки торговельних договорів з Австрією. Правительство стало дбати про утримання і скріплення приєднаних земель з іншими державами. Констатує з вдоволенiem, що мароканський договір з французьким правителством переведено в дусі цілій обох сторін. В Німецькій державі і в австро-угорській монархії з відчінностю вгадують хвилю заключення союза, який через приступлене до него Італії став тридільним. Цісар переконаний, що спільне поступовання держав того союза також в будущості буде показувати свою силу для добра народів і утримання миру.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 3 грудня 1909.

— Бюра редакції і адміністрації „На родній Часопис“ перевезені в Gaset-ovo Lwowsk-ovo до камениці при ул. Чарнецького ч. 10 II поверх.

— Іменування. П. Міністер рільництва іменував асистентів лісництва Івана Лонецького, Фр. Бедрика, Пав. Кукіка і Тад. Годка управителями лісів і домен державних а елевів лісництва Анг. Чарнецького і Казим. Шенсінга асистентами лісництва.

— В справі таксівоких подав львівський магістрат до відомості: По місцім законам 10 лютого 1907. Вістн. зак держ. ч. 10 мають всі обов'язані до оплати війскової такси зголосувати ся, а то до часу вигаснення того обов'язку, що року в місяці січні в тій громаді, в якій дні січня дотичного року мають своє місце замешкання.

підносилися к верхі Немівара. А там з бочу, та обширна рівнина, то певно озеро Валамо, покрите студеним покривалом.

Цілій ранок погода була прекрасна. Нараз подуло зимком. Але Руна витягнулася довгі, темні хмарі. Они стали густіші, громадити ся і вскорі уса гора Тетрівара покрилась густою, блідою підошвою. В тім самім часі почали падати в дерев тонкі платочки снігу, а по полях закурила метелиця. Зломив ся вітер і підняв таку курягу, що заливував снігом очі. Ходиною струю тягнув той вітер над землею, ударючи голінням галузями, погинав вершки дерев.

Виселенці присошлють кроку. Але вже застогував ліс під напором бурі, а тіжкі хмари сунуться люто по небі. Нараз гори і долини, ліси і люди, небо і земля — все сковало ся в сильній заверсі, що кождої хвилі сильніша, шалючи від великої лютості. Виселенці зрозуміли, що тепер приходиться їм боротися за життя, тому наоружують усі сили. Ще питання, хто побудить: в курява, що наднесла ся з безкрайким тундр скоду, чи сині неурожайних країв Караїлі! Старий і малий ступає завзято вперед, підтримуючи оден одного. Від сторони вітру обледеніла єї підрана одежина і стала твердою лінією. Лише обув не держить тепла, примерзає до ніг, ще не перемерили насирізь, але умідають від хамса. Одно хлоня умерло і покотилося в сніг; буря завида над ним, витакаючи так свою першу жертву.

— Анті, возьми м'який кусничок хліба, щоби стало у тебе сил дійти! — говорить Фомка молодшому братові, що постогнусе від натуги.

— В перед, в перед в імя Боже! — крикнув провідиник Михаїс Плааво. — Звісно вже певно не далеко до села Голкі!

Одна жінка заточує ся і перериваним голосом співає псалом. Плааво піддержує єї по під руку і старає ся підбадьорити словами, а навіть вторує їй. Моякоя, тяжко віддаючи веде Петру жінку, що видимо занемагає. Він лише що вказує єї рука дитину. Ана чіпилась судорожно її руки і маячити, як у сні.

Виселенці вдаються один за одним по дозрі. Коника Плааво вистрягла також в снігу. Та вікому думати про конину, як вікому по-

Сподіване умислене увільнення від особисто доходового податку в причині, що дохід не перевищує 1.200 К або в іншої причині, а також умислене в попереднім році увільнене від особисто доходового податку або від такої замість служби, не увільнене від обов'язку зголосення. Зголосувати ся можна устно або письменно. В цілі письменного зголосення належить висловити два примірники мельдункового формулара читким письмом, точно і згідно і згідно з правдю у всіх рубриках і відослати до громади. Мельдункові формулари можуть бути безплатно в старості і громадських урядах. Посилки зголосення в королівствах і краях, застосованих в державній Раді в вільні від оплати поштового порта. Формулари зголосені так згадженні, що відповідно вложені і адресовані можна без куверту віддати на пошту. Устні зголосення вписуються громада до обох формуларів зголосення. Зголосення, доки не посередником не увільняють обов'язків до зголосення від одвічальності за належите висловене від обов'язку. Обов'язані до зголосення, котрі приписані зголосення предложить по реченци, або що до дійстів вимог неточно висловлені, можуть бути карані гривною до 50 К. Обов'язані до оплати війскової такси, котрі в своїх зголосеннях щось съвідомо замовчать або подадуть невідіно в правду, підлягають — о скількох їх поступок не сказано вчинку, піддаючого постановам загальнога закону карного — гривням до 500 К, а приспособливо обляжаючих обставинах до 1.000 К. Наложені гривні будуть в разі нестягальності, замінені на кару арешту. Політичні власті вироцім вільно, коли дістане запізно зголосене, або неточне, доконати безправочного виміру війскової такси на основі дат йї знаніх, або дат, які будуть досліджені в уряді.

— Церковні злодії. Недавно тому доносили про обкражу церкви в Запитові і про арештоване одного із злодіїв, під час коли другий відібраний. Арештований подав тоді, що називає Петро Ступницький, а товаришем его був якийсь відьмач в Росії. Огже той вібір Ступницький сидачи в арешті разом з іншими змовив ся, щоби втечі в тій цілі вибили вже були кусень муру. Доворід вів

наць однак добачили то і не доцістили до втечі. Ступницький очевидно від страху, що стрітати его ще більша кара задумав зменшити собі кару в той спосіб, що сказав правду: призначав ся, що не називає ся Ступницький лише Керніцький а спільник его, котрий відібраний, називає ся Стан. Магальський. Магальського вже арештовано і против обох спільників відбудеться небавком розправа.

— Огні. В камениці при ул. Кароля Людвіка ч. 37 вибух вчера десь від 4 год. в однім з помешкань огнь. Займала ся т.зв. пруска стіна і сторожа пожарна мусіла єї вирубати. Шкода винесить 200 К і була обезпеченена. — У Волосатім ліського повіту вгоріла в послідніх дніх падолиста хата селянки Насті Гребінчак а разом з хатою вгоріла й 20 місячна дитина. Причиною огню була неосторожність.

— Обманьства дверника зелізничного. З Krakova діє сять: Комісар поліції Ясєвський вислідив на тамошнім зелізничім дверці обманьство, якого допускав ся дверник Кухарчик на школу переселенців. Кухарчик відбирає від переселенців, що їхали до Америки, зелізничні карти, важні на прускі зелізниці, заявляючи переселенцям, що они неважні до дальшої подорожі. Ті карти продавав він відтак іншим подорожним. Кухарчика безпривідно усунено зі служби, а справу передано прокуратурі

— Отрасене карбольєм. Дія 25 падолиста під час виборів до ради громадської в Яричеві новім вайшов один з виборців, іменем Андрій Козачок, до бічної кімнати в громадському будинку, служачій за склад всілякого ломотя, а розглядаючись по кутах тієї кімнати, витягнув з поза печі фляшку. Понюхавши єї випив значну частину плину який в ній знаходився, а котрій, як показало ся, був зваженим квасом карболовим. Крикнувши як не своїм голосом впав Козачок неживий на землю, а всяка поміч показала ся безуспішна. Припускають, що Козачок мусів бути п'яній, коли вилюючи плин у фляшці не розпізнав, що то карболь.

— Львівська сенсація. Гості, що оногди вечоромколо 10 год. сиділи в „Американській“

могли тим, що упали. Посеред страшної заверхи око заливи вспів відріжнати предмети а коли хто її увидить тіло при дорозі, не має сил нагнути ся до него. Жінщина, що співає псалими, пустила з рук рукав Плааво і по хотіла ся в сніг; та він навіть не замітив того. „В перед! в імя Боже, в перед!“ бурмо

Більша частина держать ся ще на ногах Фомка і Анті віддають при падінні зі склону піднімутися вперед, не знаючи де інші. Они не переходять біля жінчини засипаної до половини снігом коло дороги.

— Чи то не мати? — в перестражом шепче Фомка. Не дальше як сто кроків, сидить Плааво. Єго очі отворені, але Фомці віддають ся они без життя. Кусник хліба, що був у него в руці примерза давно, бо навіть не відійшов тоді, коли Анті торгнув легонько застіглого.

З тих, що йдуть ліс ся під, а страшна спогає після їх нутро. Дехто пробує лікнуть снігу, але від него ломить їх і кулять у щелідах. У всьому тілі почувася така нещіч, що не хоче ся продовжувати дальніше борби; більшість огортає розлук. І ще кілька напружень і появляється позна байдужість. Немає ні розлуки ні страху. Тіжкі повіки самі замінюються ся. Хоче ся спати, а на снігу така міграя постеля, так манить до себе! Мороз проникає тіло, але вже не мучить; викликає радше приємне чуття. Загалі щоки надувавуться; стають тухнаті, як у товстого чоловіка. По тім теплі в очах, голова повертається легонько, але мимо то все устася і чує ся цілковитий спокій.

Фомка і Анті все ще йдуть і помагають оден одному, переходять в гори на гору. Вже йдуть по нетяжному снігу; видно нема нікого на переді, коли не видати слідів. А хтоє ся піти з заду них. Анті затримує ся, оглядає ся і пізнає батька, що волочить щось за собою по снігу. В руках его нема дитини. „Деж сестра, деж мати“, хоче срятати Анті, але Фомка не дав ему на то часу і тягне его вперед.

— А ти не видиш, що батько нічого не тимить! — шепче він в перестражом. — Глядь як незвичайно горять їго очі! І що він волі-

че за собою? Ах, ходім скорш... ходім!..

— Ідуть даліше хоч уже зовсім темно.

— Коби хоч трошки можна відійти!

Та Фомка не дозволяє затримувати ся і спішить вперед зі всіх сил, хоч кров майже горить в єго тілі. Він змінив огник у віддалі. Фомка зрозумів, що треба про півдороги тих, що лишилися ся в заду, але голос єго не слухає. Він знає, що треба ити до огнища не зменшуючи кроку. Він уже не чує, чи йде Як у сні здає ся ему, що десь коло него захрещала люга собака. Потім єго думки цілком попутали ся. Та він не витусив руки брати, а все брив наперед, тягнучи за собою зовсім омідного Анті. Уже нема у єго сил та спісень близько.

Мешканці Толки, перестражом собак, вибігли на двері, увиділи хлопят і поглянули їх до хати. Вже в сілах поспали ся запеки і окрики:

— Господи, Боже мій! Що ви за люди? Звідки ви йдете в таку непогоду? Чому не відповідаєте хлопятам? Господи, будь нам милостіший! А то що за холовік? Тож він волочить за собою мертві тіло!... Відно ноги томерали серед такої божої заверухи!

В хаті відойшли мертві тіло Анті у Центр, що нічого не говорив і не розумів. Пробували відтерти замерзлу, але то не удало ся і він внесли до новіткі. За той час хлопята поснували у темній хаті а Петру сидів на пріщечку і без думки глядів в огнь.

Хлопята спали довго. Аж другого вечора они були в силі пояснити газдан, що сталося з ними у підніжжя Керо. Від Петру хоч і перше не спав і сидів на пріщечку не добули они ні одної розумного слова. Він і лишився такім на завсідги.

Над ранком стихла заверуха. Сонце съвітило знов ясно на сіжній півдні. Сніги біліли аж за очі хапали у підніжжя Керо а обледенілі галузки дерев врко іскрилися до сонця. Ті сніги були пішним покривалом над шіснадцятьма бідаками.

З весною з'явилися хрести на шіснадцятьма могилках; від тоді називав ся місце „голодним лісом“.

Ц. к. уприв. га лицкий акційний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ у Львові.

Філії: в Krakovі, Чернівцях, Тернополі. — Експозитури: в Станиславові,
Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдоклад-
нійшім дневнім курсі, не числячи ніякої провізії.

Біржеві замовлення

виконує ся під найприступнішими умовами і
уділяє ся всіх інформацій що до певної і
користної
льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ
і вильосовані цінні папери виплачує
ся без потреченя провізії і комітів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАННЯ
чисел льосів і інших паперів підлягаю-
чих льосованню.

■ Надто заведено на взір загорянічних інституцій так звані

Сховкові депозити (Safe Deposits).

За додатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі сковорок до виключного
услуги і під власним ключем, де беззлечно а дискретно може переховати своє майно або важні документи.
В тім напрямі починає банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядження.

Принцип дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділі.

ОБЕЗПЕЧЕНЕ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини ви-
льосовання.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує
задатки на біжучий рахунок,
бере до переховання цінні па-
пери і уділяє на них за-
датки.